

Държавен културен институт

Отчет за изпълнението на Програма 3 „Публична дипломация“

2013 година

Анализът на степента на изпълнение на програмните цели за 2013 г., за чиято реализация работи ДКИ сочи положителна тенденция на нарастване на организираните събития и прояви в българските мисии при запазване на строгите финансови ограничения в бюджета на ДКИ и този на КС. Този резултат се дължи основно на:

- постигната висока степен на координация между ДКИ и дирекция ИКСЦ, както и между ДКИ и българските мисии зад граница по време на целия процес на планиране и изпълнение.
- добро планиране на основните събития за годината в т.ч. тяхното ресурсно осигуряване.
- осигурено от ДКИ богато съдържание на проекти и инициативи, които подпомогнаха пълноценно културните календари на мисиите в т.ч. и по повод отбелязването на две основни за 2013 г. събития – 70-та годишнина от спасяването на евреите в България и 1150-та годишнина от Великоморавската мисия на братята Кирил и Методий.
- Подготвените от ДКИ презентации на различни носители облекчиха тяхното изпращане до всички мисии в т.ч. и извън Европа. По този начин географският обхват на проектите на ДКИ бе максимално разширен.

В резултат на пълноценното интегриране на дейността на ДКИ в програмите на МВНР в областта на публичната дипломация, Институтът постигна висока степен на оползотворяване на ресурса на културната дипломация за целите и задачите на програмата на МВНР. По този начин, записаните в Програма 3 „Публична дипломация“ цели за: „интегриране на културното взаимодействие в приоритетни външнополитически политики и програми и мобилизация на ресурса на международното културно сътрудничество и утвърждаване на неговата роля като системен елемент от външнополитическата дейност“ придобиха конкретни форми и измерения.

Пътуващите изложби и събития, организирани от или със съдействието на ДКИ в мисиите на Р България зад граница през 2013 г. бяха концентрирани основно в две програми, посочени и като водещи в Международния план на КС :

1. **Отбелязване на 70-годишнината от спасяването на българските евреи** – с изложби, лекции и прожекции в Берлин, Виена, Букурещ, Женева, Стокхолм, Варшава, Краков, Москва, Санкт Петербург, Прага, Белград, Отава, Мексико, Бразилия, в британския парламент в Лондон, Буенос Айрес, Мадрид и Токио, копие на изложбата на руски език се представя в Украйна. Представянията на изложбата в повечето случаи са съпроводени с лекции и дискусии, с прожекции на филми, свързани с темата.

За ефективността на този проект свидетелства и фактът, че в плановете си за 2014 г. и други задгранични мисии планират представянето му. Подготвят се отбелязвания в още в Анкара, Астана, Пекин, Шанхай, Сеул, Стокхолм, Лунд, Загреб и Сараево, Беларус и различни градове в Руската федерация.

Институтът бе ангажиран и като основен партньор по две национални събития, посветени на годишнината

-**Тържествен концерт** на оркестър и солисти от Музикалната академия „Панчо Владигеров“

-**Филмова програма** – „Оптимистите“ в рамките на годишното издание на най-големия международен филмов фестивал София Филм Фест. Събитието бе организирано и проведено в партньорство с посолството на Държавата Израел.

- Координация на дейностите по изработването и откриването на паметник, посветен на годишнината от събитието в Тел Авив Държавата Израел. *Заб. Предстои той да бъде открит през тази година.*

Общо експозиции и прояви за отбелязване на годишнината – 22,

2. Отбелязване на 1150-та годишнина от Велико-Моравската мисия на светите братя Кирил и Методий.

Подготвена бе богата програма с няколко проекта, включващи пътуващи изложби, лекции и филми:

1. Експозиции:

- a. Светлината на буквите е представена в Ниш, Будапеща, Брюксел, Берн, Варшава, Берлин, Хелзинки, Страсбург, Милано, Белград и в рамките на Научната конференция „Св.Св. Кирил и Методий: Византия и славянският свят“ - Солун; Представянето на експозицията в повечето случаи е съпроводено с лекции на авторите, разпространена е многоезична брошура-каталог на експозицията, прожекции на документален филм.
- b. Codex Suprasilensis / Супрасълският сборник – Прага, Букурещ, Вилнюс и Солун;
- c. „Кирилицата“ – на професор Кирил Гогов е представена в Любляна, Белград, Пори и други градове във Финландия и Братислава;

Дигитални копия на изложбите са изпратени в по-отдалечени мисии като Шанхай, Токио, Вашингтон и др. планират се експозиции в Хелзинки, Санкт Петербург, Никозия и др.

2. Документални филми:

- а) „Портрет на едно пътуване“ – представящ един от най-важните за българската културна история епиграфски паметници - Евангелието на Цар Иван Александър Той е създаден в партньорство с Британската библиотека. Представен е в Лондон и в София – в рамките на Дните на британската култура, организирани по време на председателството на Великобритания на ЕС-първата половина на 2013 г. За първи път резиденцията на британския посланик в София бе домакин на подобно събитие.
- б) „По големият брат“ – филма на журналиста Бойко Василев, представящ делото на светите братя Кирил и Методий

Общ брой на презентациите: 20

3. Други изложби и събития зад граница:

Две от тях следва да бъдат открити като значими от гледна точка на практиките на ДКИ и привличането на други културни институции към инициативи на български посолства:

1. Участие на група от Националното училище за фолклорни изкуства във Великденския фестивал в Брюксел. Това бе второ българско участие след успешното представяне на училището в рамките на Коледния фестивал в Брюксел през 2012 г., което също бе организирано със съдействието на ДКИ.
2. Представителна изложба „Златни дарове от Свещари“ – в Националния исторически музей Копенхаген.

През годината бяха представени и изложбите:

1. 150 годишни от рождението на проф. Иван Шишманов – в Берлин, Берн и Любляна;
2. За един устойчив свят: Рио 2020 – плакати на еко тематика – Женева;
3. Филмови плакати на стари български филми „Кино на стена“ – Солун;
4. Изложба документалното наследство на Феликс Каниц – Париж;
5. Изкуството на българската книга за деца - Стокхолм
6. „Чудомир“ - експозиция в гр. Толиати, Руска федерация (съдействие на Община Казанлък в реализиране експозицията);
7. Паметници под закрилата на ЮНЕСКО – Кишинев, Молдова и Пхенян, КНДР;
8. „Калейдоскоп“ – изложба в Дъблин по повод председателството на Ирландия на ЕК – съдействие за българското участие;
9. Международната изложба в Арсенале, Венеция, съдействие за българското участие.
10. „Всичко което мога да правя е изкуство“ изложба в централната галерия на Чешкия културен институт, Прага .

11. Предоставени са изображения от Художествения фонд на МВНР за календара на секретариата на ОЧИС.

12. Подготвени са плакати и фотографии за витрините и интериорно ползване на мисиите в Белград и Солун.

Оказано бе съдействие и за:

- i. Участие на българска театрална група в Европейския фестивал на изкуствата за деца – „Еврокидс“, Вашингтон
- ii. Биенале Артемедия, Рим

Общ брой други експозиции и прояви - 17

Галерия „Мисията“ се утвърди като ефикасен инструмент за постигането на целите на разпространението на българското изкуство и за установяване на партньорство с чужди и български културни организации. В значителна степен, проектите които се представят в галерията, впоследствие стават част от програмата на ДКИ в областта на културната дипломация.

Експозиционната дейност се превърна в катализатор и за изграждане на партньорски връзки с чуждестранните мисии в София, с които се реализират съвместни проекти:

1. „Ортодокс“ – Ал. Михайлов – фотоизложба за Атон и българският манастир, част от програмата „Пътуващи изложби“;
2. „Живопис“ - на Петя Илиева, традиционни български текстилни мотиви, представяна в ЮНЕСКО и Лондон;
3. Експозиция, посветена на 110 годишнината от установяването на дипломатически отношения между България и Иран – представена в Софийския университет.
4. „Вечният кръг“ – изложба на ирландския художник Томи Бар, съвместно с посолството на Ирландия, част от официалната програма по председателството на Република Ирландия на ЕК;
5. „Софийски етюди“ – акварели и темпера на Георги Железаров;
6. „Социален плакат“ на студенти на и преподаватели от НХА;
7. Традиционен уоркшоп-семинар на Балкански документален център по подготовка на проекти за документално кино продукция;
8. Международен Хартиен арт фест;
9. Изложба на Фернандо Ервас, Испания, съвместно с Посолството на Кралство Испания в рамките на международната инициатива „Нощ на музеите“ - 2013;
10. Премиера на трети том и представяне на сборника „Пантеон на българската духовност“ – тритомник на Евгени Клинчаров (том 3 е посветен на приноса на чужденци за българската култура и държавност) с рецитал на арфа на проф. Сузана Клинчарова;
11. Премиера на книгата „А иначе дипломацията е сериозен занаят“ на посланик Петър Воденски;

12. Изложба „Стъклопис и детски рисунки от школите в Самоков и Банско на Фондация „Малък Зограф” и представяне на инициативата за международен конкурс за детска рисунка Банско 2013г;
13. Изложба на дизайн и типография от Чили – в рамките на международния фестивал Sofia Design Week.
14. Ден против Ядрените опити – с Посолството на Казахстан – изложба;
15. Американски плакати от Международното триенале на сценичния плакат;
16. Дни на японската култура – изложба на кирие и икебана с творчески работилници.
17. „Геоложки пулс” – експозиция на проект на Иван Стоянов
18. Локман Ал Шейх – съвместно с Посолството на Ирак
19. „Истории от Израел” фото-експозиция , изготвена по материали от медиите
20. „Окото на рибата”, изложба живопис на Анатолий Станкулов;
21. Премиера на книгата на проф. Ирина Генова „Modern Art in Bulgaria” (издание на английски език).

Общо експозиции - 15, представяне на книги – 4, творчески работилници и дискусии – 2)

Филмова програма

Общо 20 заглавия игрални, документални и късометражни филми, предоставени от ДКИ бяха представени в над 30 града в т.ч. и по линия на отбелязването на 70-годишнината от спасяването на българските евреи и 1150-та годишнината от Велико-моравската мисия, както и 20-годишнината от присъединяването на България към Франкофонията.

Засилена е координацията по осигуряването на филми – със съответните преводи, компактни и лесно преносими дигитални устройства и права за показ в рамките на **Европейски филмови презентации** – в страни извън ЕС. През 2013 г. такива панорами са организирани в Ливан – игралният филм „Аз съм ти” и Турция – участие на български късометражни филми в Дни на европейското кино за правата на човека, Малайзия – игралния филм „Любов и уиски” . Подготвени са участията на българските мисии в предстоящи панорами в Грузия, Япония, Индия, Индонезия, Виетнам, Словения и Гърция.

По линия на отбелязването на 20-годишнината от присъединяването на България към **Франкофонията (7 събития)** бяха представени филми в Атина, Отава, Тбилиси, Бейрут, Любляна и Скопие. В програмата са включени две изложби на Галерия „Сариев” на български творци, живеещи във Франция, като ДКИ партнира с галерията за издаването на каталози и комуникацията като част от проявите в рамките на Франкофонията.

Презентации на български филми – над 30

Като част от основните цели на Държавния културен институт за оползотворяване на ресурса на културната дипломация за целите и задачите на програмата на МВНР бяха проведени **курс по културна дипломация** с млади дипломати от учебната програма на Дипломатическия институт (месец юли). Темите на културната дипломация са дискутирани и в срещата с медиите, които отразяват дейността на МВНР (месец ноември), а в Дните на отворени врати през декември бяха представени произведения от Художествения фонд и целите на Института.

Резултатите от изпълнението на задачите по второто основно направление от дейността на ДКИ - **Управление на Художествения фонд** дават основание да се направи следния извод:

- Динамичен и многостранен процес на поддържане в т.ч. добро стопанисване, актуализация на състоянието, рамкиране и почистване на произведения, обновяване на пространствата на МВНР. Започна работата по издаването на нов представителен каталог. Подготвена е концепция за структурата му и са заснети около 200 произведения, които ще се включат в каталога. Съставен е специализиран текст, който е на етап допълване и редакция.
- Следват се конкретните стъпки за дейности по ХФ, в т.ч. реставрация на конкретни произведения, рамкиране, третиране на произведенията в Посолството на България в Стокхолм. Работи се по проекти и събития за популяризирането на фонда, дейности по подобряване и попълване на единния електронен регистър на произведения и интегрирането му в публично-достъпен сайт.

За целите на комуникацията с българските представителства в чужбина, ДКИ поддържа активен своя сайт <http://sic.government.bg>, същевременно започна работа по цялостна актуализация на сайта, която ще даде възможност да се интегрират повече дейности и да се постигне по-висока степен на комуникация по отношение на дейности, проекти и политики в полето на културната и публична дипломация, в т.ч. задълбочаване на усилията за „дигитализация” на дипломацията и цялостното културно присъствие на България в глобалната виртуална мрежа.

Резултатите от дейността на ДКИ през 2013 г. дават основание да бъдат направени следните **изводи**:

1. С по-добрата координация и експертно участие на ДКИ в изработването и реализирането на Международния план на КС бе преодоляно дублирането на дейности в областта на културната и публична дипломация. Значителна част от проектите по международния план на Комуникационната стратегия са координирани от ДКИ – отразено и в значителното увеличение на реализираните проекти с мисиите.

2. Повишена бе степента на оползотворяване на ресурса на културната и публична дипломация за постигането на приоритетни външнополитически цели и приоритети.

3. В условията на ограничени финансови и кадрови ресурси в ДКИ и мисиите ни зад граница, определящи за постигането на добри резултати са непрекъснатата комуникация с мисиите и експертизата. На практика ДКИ е ангажиран с културните програми на всички мисии на България, което налага Институтът да поддържа висока степен на знание и готовност да отговори на техните потребности.

4. Резултатите от работата през 2013 г. насочват вниманието на ДКИ към необходимостта от по-детайлно разработване на приоритетни цели на културната дипломация като част от дипломатическата служба. Запознаването на дипломатическия състав на МВНР, в т.ч. посланици и дипломати, с принципите, целите и задачите на ДКИ, ще формализира процеса на изготвяне и изпълнение на плановете на мисиите в областта на културата, ще насърчи дипломатите ни да реализират проекти в рамките на европейски инициативи и с местни културни организации.

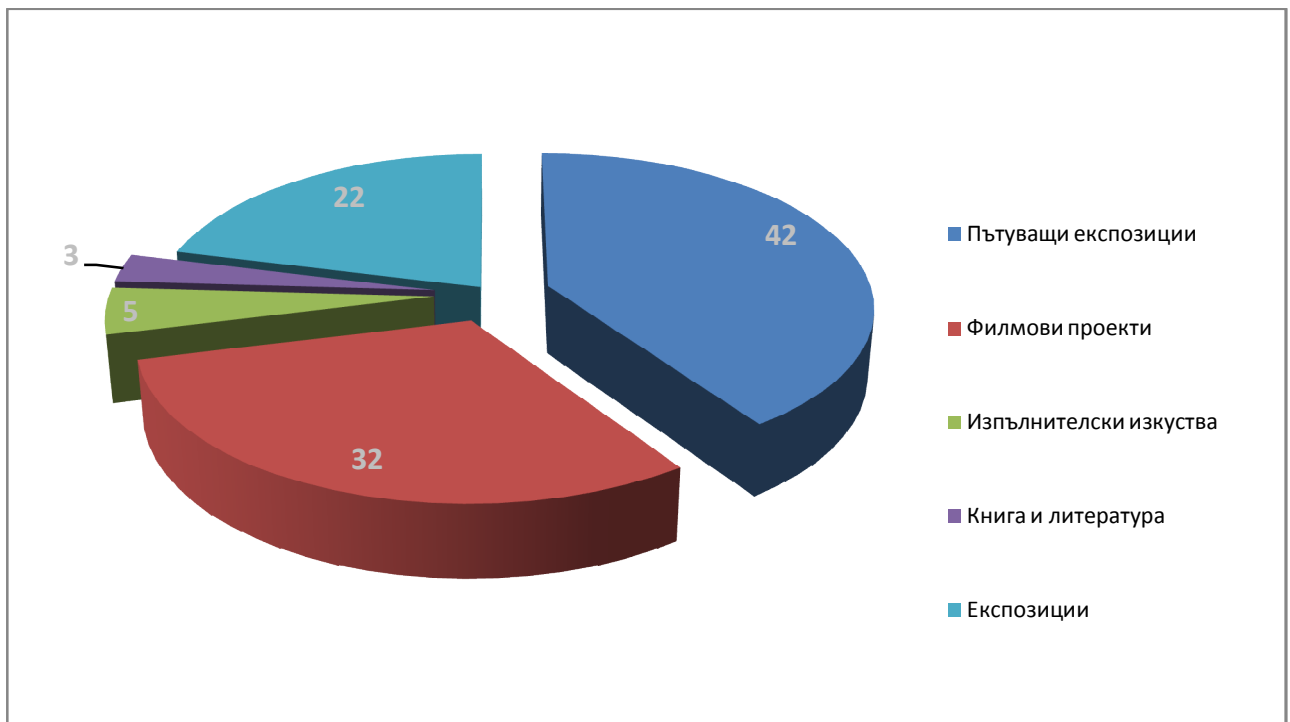
5. Необходимо е да продължи процесът на интеграция на програмата и дейностите на ДКИ в общата външнополитическа програма с цел да бъдат ефективно използвани възможностите, които културната дипломация и международното културно сътрудничество имат за постигане на пълноценно изпълнение на външнополитическите цели и задачи.

Приложения

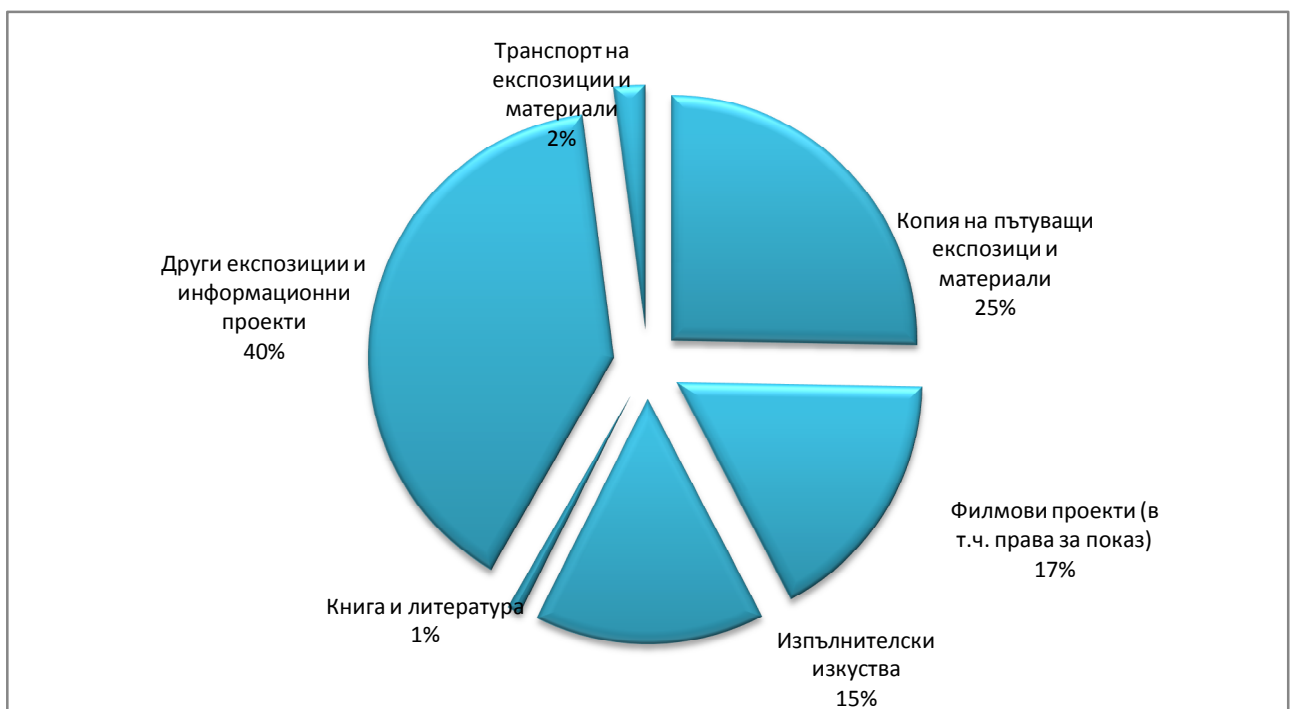
Отчет на показателите за изпълнение на програмата (Приложение № 5)

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ				
Програма 3 - "Публична дипломация"	Показатели за изпълнение - ДКИ	Целева стойност		
		Мерна единица	План 2013 г.	Отчет 2013 г
	1. Осъществени проекти/инициативи по Комуникационната стратегия на България за ЕС	Брой	35	25
	2. Реализирани проекти/инициативи със задграничните мисии, с българските артистични общности в чужбина и други партньори	Брой	26	53
	3. Управление и поддържане на Художествения фонд, експозиции в галерия „Мисията“	Брой	15	15
	4. Информационни дейности и продукти, насочени към основните партньори.	Брой	10	13

Проектите през 2013 година – по основни направления, брой

Разходи по проектите

Разходи, осигурени по Комуникационна стратегия

Основни програми на ДКИ като отбелязването на 70-та годишнина от Холокоста и 1150-та годишнина от Велико моравската мисия на Кирил и Методий – в международен и национален план, са част от Комуникационната стратегия за 2013 г. Подготвени са допълнителни копия от експозициите, мемориал, осигурени са права за представяне на филми. Проекти са реализирани и в областта на изпълнителските изкуства.

Посочените в таблицата разходи са в хиляди лева.

